

**Vlaamse Toezichtcommissie voor het
elektronische bestuurlijke
gegevensverkeer**

**Beraadslaging VTC nr. 14/2013 van
8 mei 2013**

Betreft: Aanvraag tot machtiging voor het meedelen van persoonsgegevens in het kader van de integrale jeugdhulp door het agentschap Jongerenwelzijn als verantwoordelijke voor de verwerking van de toepassing INSISTO en de toepassing DOMINO OCJ en voor het meedelen van gecodeerde persoonsgegevens voor wetenschappelijk onderzoek en beleidsdoeleinden aan het agentschap Jongerenwelzijn en het departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.

I. ELEMENTEN VAN DE AANVRAAG

A. WETTELIJKE, DECRETALE EN REGLEMENTAIRE GRONDSLAGEN

1. De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna: "de VTC");
2. Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid de artikelen 8 en 11;
3. Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 betreffende de veiligheidsconsulenten;
4. Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVP");

5. Gelet op het Koninklijk besluit van 13 februari 2001 ter uitvoering van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna "KB van 13 februari 2001");

B. VERLOOP VAN HET ONDERZOEK

6. Gelet op de aanvraag, ontvangen op 23 april 2013 ;

7. Gelet op de evaluatie van de beveiliging van het agentschap Jongerenwelzijn, ontvangen op 23 april 2013;

8. Gelet op de bespreking van het dossier op de vergadering van de VTC van 8 mei 2013;

9. Beslist op 8 mei 2013 als volgt:

II. ONDERWERP EN CONTEXT VAN DE AANVRAAG

10. In uitvoering van het (ontwerp)decreet betreffende de integrale jeugdhulp¹ (hierna: ontwerpdecreet IJH) wordt onder de verantwoordelijkheid van het agentschap Jongerenwelzijn een systeem opgezet waardoor de uitwisseling van cliëntgegevens mogelijk wordt met als doel hulp en zorg op maat te organiseren voor minderjarigen², hun ouders, desgevallend, hun opvoedingsverantwoordelijken en de betrokken personen uit hun leefomgeving die daar behoefte aan hebben. De integrale jeugdhulp wordt gerealiseerd door een gemeenschappelijke analyse van de hulpvraag via een sectoroverschrijdende samenwerking tussen jeugdhulpaanbieders en intersectorale afstemming van het jeugdhulpaanbod. Hiervoor wordt een samenwerking opgezet tussen verschillende sectoren³: het Vlaams agentschap Kind en Gezin, het Vlaams Agentschap Personen met een Handicap, het Vlaams agentschap Jongerenwelzijn, de centra voor leerlingenbegeleiding, de centra voor geestelijke gezondheidszorg, de centra voor integrale gezinszorg, de centra voor algemeen welzijnswerk.

11. De Integrale Jeugdhulp slaat zowel op de rechtstreeks⁴ als op de niet rechtstreeks toegankelijke⁵ jeugdhulpverlening die in de vrijwillige of buitengerechtelijke context wordt aangeboden aan minderjarigen, ouders en opvoedingsverantwoordelijken als op de jeugdhulpverlening die wordt opgelegd door een uitspraak van de jeugdrechter.

¹ Het ontwerpdecreet betreffende integrale jeugdhulp werd op 1 maart 2013 door de Vlaamse regering goedgekeurd.

² Minderjarige wordt gedefinieerd in artikel 2, punt 35°, decreet IJH: "elke natuurlijke persoon die jonger is dan achttien jaar".

³ De sectoren die onder IJH vallen zijn de volgende op grond van artikel 3 van het ontwerpdecreet IJH in samenhang met het BVR van 11 juni 2004 tot afbakening van het toepassingsgebied IJH en van de regio's integrale jeugdhulp en tot regeling van de beleidsafstemming integrale jeugdhulp, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 27 maart 2009.

⁴ Dit betreft hulp waar de betrokkene of zijn omgeving zelf beroep op kan doen.

⁵ Dit betreft hulp die moet worden aangevraagd door gespecialiseerde diensten en verloopt via de intersectorale toegangspoort.

12. Voorliggende machtigingsaanvraag omvat de uitwisseling van persoonsgegevens bij de aanmelding in de integrale jeugdhulp. Hiertoe werden onder de verantwoordelijkheid van het agentschap Jongerenwelzijn twee toepassingen ontwikkeld:

13. De toepassing **INSISTO**:

INSISTO staat in voor het elektronisch behandelen van vragen tot niet-rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp bij de Intersectorale Toegangspoort. Deze procedure moet toelaten op een vlotte administratieve en intersectorale wijze een vraag voor jeugdhulp in te dienen, de situatie te analyseren, een gepast hulplan uit te werken en tot slot de betrokkene tot de meest aangewezen jeugdhulpaanbieders te begeleiden. De intersectorale toegangspoort wordt opgezet onder de verantwoordelijkheid van het agentschap Jongerenwelzijn. De intersectorale toegangspoort, die per regio wordt opgericht⁶, beschikt over twee teams: het team indicatiestelling en het team jeugdhulpregie. Kort omschreven verloopt de toegang tot de niet-rechtstreekse hulpverlening als volgt:

- De toegang tot de intersectorale toegangspoort verloopt via een hulpaanbieder (individu of zorgvoorziening of daartoe erkende instanties). Die hulpaanbieder maakt voor de aanmelding⁷ gebruik van een aanvraagdocument (A-document). Hij licht de hulpvraag toe in het luik 'vraagverheldering' van het A-document. Soms zal deze vraagverheldering volstaan om de vraag naar niet-rechtstreeks toegankelijke hulp te stofferen. In andere situaties is bijkomende informatie of diagnostiek nodig. Gespecialiseerde Multidisciplinaire Teams (MDT's) leveren dan diagnoses aan op basis van vooraf opgestelde kwaliteitscriteria. Het MDT kan ook meteen een voorstel van indicatiestelling uitwerken waarin staat welke hulp het meest aangewezen is.
- Het team indicatiestelling⁸ zal vertrekkend van de aanmelding, eventueel aangevuld met diagnostische gegevens, beslissen welke hulp het meest aangewezen is en formuleert in een indicatiestellingsverslag haar besluit over het in te zetten type hulpverlening, uitgedrukt in typemodules. Het team jeugdhulpregie⁹ zal vervolgens zorgen voor een gepaste toewijzing aan één van de niet rechtstreeks toegankelijke modules jeugdhulpverlening, op grond van het indicatiestellingsverslag.

De aanmelding moet gebeuren met de instemming en met maximale betrokkenheid van de minderjarige, zijn ouders of, in voorkomend geval, zijn opvoedingsverantwoordelijken. Artikel 18, §3, bepaalt wel dat de toegangspoort voor personen vanaf achttien jaar en tot maximaal 25 jaar kan beslissen over de voortzetting van de jeugdhulpverlening die voor de leeftijd van 18 jaar is aangevraagd, conform de regels die de Vlaamse Regering bepaalt.

14. De toepassing **DOMINO OCJ**:

DOMINO OCJ staat in voor het elektronisch behandelen¹⁰ van aanmeldingen van verontrustende situaties bij bepaalde gemandateerde voorzieningen: het Ondersteuningscentrum Jeugdzorg (OCJ) en het Vertrouwenscentrum

⁶ In de vijf Vlaamse provincies en in Brussel, het decreet voorziet dat de Vlaamse Regering de regio's zal afbakenen. Een pilootproject is gestart in Oost-Vlaanderen.

⁷ Artikel 20 voorontwerp decreet.

⁸ Artikel 21 tot 25 voorontwerp decreet.

⁹ Artikel 26 en 27 voorontwerp decreet.

¹⁰ Een verontrustende situatie wordt gedefinieerd in artikel 2, §1, 50°, van het ontwerp van decreet als: "een situatie die de ontwikkeling van een minderjarige bedreigt doordat zijn psychische, fysieke of seksuele integriteit of die van een of meer leden van zijn gezin wordt aangetast of doordat zijn affectieve, morele, intellectuele of sociale ontplooiingskansen in het gedrang komen, waardoor het aanbieden van jeugdhulpverlening maatschappelijk noodzakelijk kan zijn".

Kindermishandeling (VK). Als noch de hulpverlener, noch het team en de voorziening een antwoord vinden op de verontrusting, kunnen zij een beroep doen op de Ondersteuningscentra Jeugdhulp of de Vertrouwenscentra Kindermishandeling. Het agentschap Jongerenwelzijn is aangeduid als verantwoordelijke voor de verwerking voor de toepassing DOMINO OCJ, voor wat betreft de gegevensverwerking door het Ondersteuningcentrum Jeugdzorg. Enkel dit luik wordt behandeld in deze machtiging (zie opmerking randnummer 18).

De aanmelding van een verontrustende situatie gebeurt via een motivatiedocument. De aanmeldmodule van DOMINO OCJ zal ook gebruikt worden voor de aanmeldingen bij het VK. Via één aanmeldmodule voor zowel het OCJ als het VK, wil men vermijden dat er voor dezelfde verontrustende situatie tegelijkertijd wordt aangemeld bij het VK én bij het OCJ.

15. Het eHealth-platform wordt in artikel 72, §4, van het ontwerpdecreet IJH aangeduid als intermediaire organisatie.

16. In het kader van het beleid rond integrale jeugdhulp, om het jeugdhulpaanbod vraaggericht bij te sturen, met het oog op wetenschappelijk onderzoek en de ondersteuning van individuele trajecten, is de mededeling van anonieme en gecodeerde persoonsgegevens aan het Vlaams agentschap Jongerenwelzijn en aan het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin noodzakelijk. Ook deze mededeling van gegevens wordt behandeld in deze beraadslaging.

17. **Opmerkingen:**

18. Aangezien de vertrouwenscentra kindermishandeling onder de verantwoordelijkheid ressorteren van Kind en Gezin, zal de uitwisseling van persoonsgegevens vanuit de vertrouwenscentra kindermishandeling het voorwerp moeten uitmaken van een machtigingsaanvraag bij de VTC.

19. De rechtsbasis voor de gegevensverwerkingen binnen de integrale jeugdhulp is een ontwerpdecreet, dat nog dient te worden goedgekeurd door het Vlaams Parlement. Deze beraadslaging is dan ook onder voorbehoud van goedkeuring en inwerkingtreding van voormeld ontwerpdecreet.

III. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG

A. ONTVANKELIJKHEID

20. De gevraagde gegevens betreffen de gegevens van de personen die worden aangemeld bij de intersectorale toegangspoort (INSISTO) of bij DOMINO OCJ (verontrustende situaties). In randnummer 40, e.v. wordt een volledig overzicht gegeven van de gevraagde gegevens. Daarnaast kunnen de gecodeerde gegevens ook gebruikt worden voor statistisch en wetenschappelijk onderzoek.

21. In casu betreft het aldus een latere verwerking van gegevens die informatie bevatten omtrent een geïdentificeerde natuurlijke persoon. Deze gegevens kunnen dus als persoonsgegevens in de zin van artikel 1, §1, WVP, gekwalificeerd worden.

22. Aangezien deze persoonsgegevens op een geautomatiseerde wijze worden verwerkt door de toepassingen INSISTO en DOMINO OCJ, is de WVP van toepassing¹¹.

23. Overeenkomstig artikel 8, eerste lid, van het e-govdecreet vereist elke elektronische mededeling van persoonsgegevens door een instantie¹² een machtiging van de VTC, tenzij de elektronische mededeling van gegevens al onderworpen is aan een machtiging van een ander sectoraal comité, opgericht binnen de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer.

24. Voor wat betreft de toepassing INSISTO wordt door het agentschap Jongerenwelzijn duidelijk gesteld dat hij als verantwoordelijke voor de verwerking zal optreden. Dit blijkt uit de bewoordingen van artikel 72, §3, van het ontwerpdecreet IJH. Dit agentschap is opgericht bij het besluit van de Vlaamse Regering van 7 mei 2004 als een intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid, binnen het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Het agentschap Jongerenwelzijn is dus een instantie, vermeld in artikel 4, §1, 2°, van decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur, en valt dus onder het toepassingsgebied van artikel 8 van het e-govdecreet.

25. De VTC merkt op dat voor de toepassing DOMINO OCJ het agentschap Jongerenwelzijn enkel kan optreden als verantwoordelijke voor de verwerking voor de gegevensverwerkingen van het Ondersteuningscentrum Jeugdzorg. Voor de gegevensverwerking die door de vertrouwenscentra kindermishandeling worden uitgevoerd, bepaalt artikel 72, §3, van het ontwerpdecreet IJH dat Kind en Gezin optreedt als verantwoordelijke voor de verwerking. Deze machtiging heeft dus enkel betrekking op het luik van het Ondersteuningscentrum Jeugdzorg.

¹¹ Art. 3, §1 WVP.

¹² Het begrip 'instantie' wordt gedefinieerd in artikel 2, 10°, van het decreet als: "een instantie, vermeld in artikel 4, §1, van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur".

Art. 4. § 1. Dit decreet is van toepassing op de volgende instanties :

1° het Vlaams Parlement en de eraan verbonden instellingen;

2° de diensten, instellingen en rechtspersonen die afhangen van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest;

3° de gemeenten en de districten;

4° de provincies;

5° de andere gemeentelijke en provinciale instellingen, met inbegrip van de verenigingen zonder winstoogmerk waarin één of meer gemeenten of de provincies minstens de helft van de stemmen in één van de beheersorganen heeft of de helft van de financiering voor haar rekening neemt;

6° de verenigingen van provincies en gemeenten, bedoeld in de wet van 22 december 1986 betreffende de intercommunales, en de samenwerkingsvormen zoals geregeld in het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking;

7° de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, hierna O.C.M.W.'s te noemen, en de verenigingen, bedoeld in hoofdstuk 12 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende O.C.M.W.'s;

8° de polders, bedoeld in de wet van 3 juni 1957 betreffende de polders, en de wateringeng, bedoeld in de wet van 5 juli 1956 betreffende de wateringeng;

9° de kerkfabrieken en de instellingen die belast zijn met het beheer van de temporalien van de erkende erediensten;

10° alle andere instanties binnen het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap.

26. De VTC is derhalve bevoegd om voorliggende machtigingsaanvraag te behandelen.

B. TEN GRONDE

B.1. FINALITEITSBEGINSEL

27. Artikel 4, §1, 1°, WVP, stelt dat iedere verwerking van persoonsgegevens eerlijk en rechtmatig moet zijn. Dit houdt in dat iedere gegevensverwerking dient te gebeuren op een transparante wijze en mits naleving van het recht. Overeenkomstig artikel 4, §1, 2°, WVP, dienen persoonsgegevens voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden te worden verkregen en mogen zij niet verder worden verwerkt op een wijze die, rekening houdende met alle relevante factoren, met name de redelijke verwachtingen van de betrokkene en met de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen, onverenigbaar is met die doeleinden. De VTC onderzoekt hierna de verschillende aspecten van dit finaliteitsbeginsel.

Oorspronkelijk doeleinde van de gegevensverwerking:

28. De actoren van de integrale jeugdhulp verwerken de persoonsgegevens van hun cliënten met het oog op het aanbieden van jeugdhulp aan de minderjarige cliënten en zijn leefomgeving.

29. Artikel 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 7 mei 2004 tot oprichting van het agentschap Jongerenwelzijn als een intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid, bepaalt de missie van het agentschap:

"Het agentschap heeft als missie om samen met zijn partners, op grond van een behoefte of een vraag, een continuüm van zorg aan te bieden aan de doelgroep om zo de ontplooiingskansen van de doelgroep te vrijwaren.

De doelgroep van de activiteiten van het agentschap wordt gevormd door:

1° jeugd voor wie de maatschappelijke integratie en participatie in het gedrang is of dreigt te komen door een problematische leefsituatie, door een verschillende leefcultuur of door andere, maatschappelijk niet aanvaardbare situaties; Met jeugd wordt bedoeld kinderen en jongeren tot de leeftijd van 25 jaar;

2° personen die worden onderworpen aan maatregelen als vermeld in de federale wetten houdende maatregelen ten aanzien van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd;

3° de ouders, de opvoedingsverantwoordelijken en de natuurlijke personen die bij de personen vermeld in punt 1° en 2° inwonen of die met die persoon een affectieve band hebben, of die in de buurt ervan wonen of die er geregeld contact mee hebben, onder meer bij het schoolgaan, in de werksituatie of tijdens de vrijetijdsbesteding."

Doeleinde van de verdere verwerking:

30. De toepassingen INSISTO en DOMINO OCJ maken de uitwerking van integrale jeugdhulp mogelijk. Artikel 5 van het ontwerpdecreet IJH formuleert de missie van integrale jeugdhulp als volgt:

"Integrale jeugdhulp biedt aan minderjarigen, hun ouders en, in voorkomend geval, hun opvoedingsverantwoordelijken en de betrokken personen uit hun leefomgeving die daar behoefte aan hebben, hulp en zorg op maat die met een grote mate aan flexibiliteit aan de hulpvraag proberen te beantwoorden. Ze doet dat door een gemeenschappelijke analyse van de hulpvraag en in een sectoroverschrijdende samenwerking tussen jeugdhulpaanbieders en intersectorale afstemming van het jeugdhulpaanbod. Het jeugdhulpaanbod kan herzien worden in functie van wat als efficiënt, effectief en ondersteunend ervaren wordt door de minderjarige, zijn ouders en, in voorkomend geval, zijn opvoedingsverantwoordelijken."

31. Artikel 8 van het ontwerpdecreet IJH formuleert de taken van de integrale jeugdhulp:

"Integrale jeugdhulp heeft betrekking op de samenwerking en afstemming in de jeugdhulp met als doel een gezamenlijk engagement aan te gaan ten behoeve van minderjarigen, hun ouders en, in voorkomend geval, hun opvoedingsverantwoordelijken en de betrokken personen uit hun leefomgeving en daarvoor:

1° in te zetten op de vermaatschappelijking van de jeugdhulpverlening;

2° de tijdige toegang tot de jeugdhulpverlening te organiseren;

3° de flexibiliteit en continuïteit van de jeugdhulpverlening te waarborgen, met inbegrip van de naadloze overgang naar andere vormen van hulpverlening;

4° gepast om te gaan met verontrustende situaties in de jeugdhulpverlening;

5° in een subsidiair aanbod crisisjeugdhulpverlening te voorzien;

6° hen maximaal in de jeugdhulpverlening te laten participeren;

7° een integrale aanpak te realiseren bij het organiseren en het aanbieden van jeugdhulpverlening."

32. De taken van de actoren van de jeugdhulp worden vermeld in het ontwerpdecreet IJH:

- voor de toegangspoort: artikel 18;
- voor het team Indicatiestelling: artikel 21;
- voor het team Jeugdhulpregie: artikel 26;
- voor het Ondersteuningscentrum Jeugdhulp: artikel 33.

33. Daarnaast worden persoonsgegevens in gecodeerde of anonieme vorm verder gebruikt voor beleidsdoeleinden en wetenschappelijke onderzoek door het agentschap Jongerenwelzijn en het departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Artikel 70, eerste lid, van het decreet IJH bepaalt hiertoe:

"Om het jeugdhulpaanbod, zowel regionaal als supraregionaal, systematisch vraaggericht te kunnen bijsturen, met het oog op wetenschappelijk onderzoek en op de ondersteuning van individuele trajecten in de jeugdhulpverlening, bezorgen de actoren, vermeld in artikel 72, gecodeerde persoonsgegevens aan de Vlaamse overheid."

Artikel 70, tweede lid, decreet IJH bepaalt de verantwoordelijken voor de verwerking:

"De initiatiefnemer van de registratie, vermeld in het eerste lid, in voorkomend geval het hoofd van het agentschap Jongerenwelzijn of het hoofd van het departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, is de verantwoordelijke voor de verwerking van persoonsgegevens met het oog op de registratie."

34. Wat betreft de verdere verwerking voor wetenschappelijk onderzoek, voorziet het koninklijk besluit van 13 februari 2001 ter uitvoering van de WVP in een getrapte regeling met drie gradaties. Als uitgangspunt geldt dat

indien mogelijk, onderzoek moet verricht worden met anonieme gegevens. Als dat niet mogelijk is kan gewerkt worden met gecodeerde persoonsgegevens. Slechts indien onderzoek met gecodeerde gegevens niet mogelijk is, kan men niet-gecodeerde persoonsgegevens gebruiken, waarvoor in principe de betrokkene zijn geïnformeerde toestemming moet geven.

35. De aanvraag verduidelijkt dat in het kader van longitudinaal onderzoek het gebruik van gecodeerde persoonsgegevens vereist is.

36. De VTC is van oordeel dat de doeleinden in randnummers 30-35 welbepaald en uitdrukkelijk omschreven zijn in de zin van artikel 4, §1, 2°, WVP.

37. Aangaande de vereiste van verenigbaarheid met het oorspronkelijk doeleinde, wijst de VTC erop dat de geplande verwerkingen, bestaan uit latere verwerkingen van gegevens die oorspronkelijk voor andere doeleinden werden verwerkt. De rechtmatigheid van deze latere verwerkingen is aldus afhankelijk van hun verenigbaarheid met de oorspronkelijke verwerking.

38. Overeenkomstig artikel 4, §2, WVP, mogen persoonsgegevens immers niet verder worden verwerkt op een wijze die, rekening houdende met alle relevante factoren, met name de redelijke verwachtingen van de betrokkene en met de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen, onverenigbaar is met die doeleinden.

39. Er kan geoordeeld worden dat de doeleinden van de latere verwerking dezelfde zijn als deze van de oorspronkelijke verwerking, nl. het aanbieden van jeugdhulp.

40. De toekomstige doeleinden, vermeld in randnummers 30-35, zijn rechtmatig te noemen. Niettemin moet rekening worden gehouden met de belangen van de betrokkenen. Vandaar dat ook de vereisten van transparantie en beveiliging een doorslaggevende rol spelen (zie onder B.3 en B.5).

B.2. PROPORTIONALITEITSBEGINSEL

B.2.1. Aard van de gegevens

41. Overeenkomstig artikel 4, §1, 3°, WVP, moeten persoonsgegevens toereikend, terzake dienend en niet overmatig zijn, uitgaande van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of waarvoor zij verder worden verwerkt.

42. Wat betreft de soorten persoonsgegevens die worden uitgewisseld tussen de verschillende actoren in de jeugdhulp, moet een onderscheid gemaakt worden tussen INSISTO, DOMINO en de verdere verwerking voor wetenschappelijk onderzoek en beleidsdoeleinden. Deze drie punten worden hierna behandeld.

43. In het kader van integrale jeugdhulp worden via INSISTO en DOMINO OCJ volgende persoonsgegevens uitgewisseld tussen de actoren van de jeugdhulp:

44. Via INSISTO: persoonsgegevens die worden meegedeeld door andere dan de betrokkenen:

- Visie van de betrokken hulpverleners;
- Eventueel aanleveren van diagnostische gegevens in relatie tot de hulpbehoefte vanwege een erkend Multidisciplinair team op vraag van het team Indicatiestelling (diagnostiek uit het A-doc);
- Voorstel van benodigde hulp vanwege de aanmeldende voorziening;
- Bijkomende informatie: Relevant in deze sectie zijn de elementen van bijkomende informatie verkregen bij de cliënt of de betrokkene, almede notuleringen van de gesprekken met de cliënt en eventueel betrokkenen die vrij kunnen toegevoegd worden;
- Relevante notulen van gesprek met de cliënt en/zijn betrokkene(n): dit is een transcript van de gesprekken met de betrokkene/cliënt, (optioneel!);
- Relevante notulen van de bespreking over het dossier binnen het indicatiestellingsteam.

45. Via INSISTO: persoonsgegevens die worden meegedeeld door de betrokkenen (minderjarige¹³, ouders, indien nodig, opvoedingsverantwoordelijken en leefomgeving van de minderjarige):

- Andere identificatie van aangemelde minderjarige, niet beschikbaar in het Rijksregister: verblijfsadres;
- Contactadres voor briefwisseling;
- Identificatie van wettelijke vertegenwoordiger(s) (ouders, voogd) en/of opvoedingsfiguur in relatie tot de minderjarige (opvoedingsverantwoordelijke): naam, voornaam, adres (geen RRN, domicilie, verblijf), relatie tot de minderjarige, roepnaam, geboortjaar, jaar van overlijden(indien van toepassing), nationaliteit, verblijfsprocedure, werkstatus (student, werkende, andere bronnen van inkomsten), telefoon, e-mail, of deze persoon al dan niet ontvanger is van de documenten verstuurd aan de minderjarige;
- Identificatie van relevante gezinsbetrokkenen in relatie tot de minderjarige of mensen uit de leefomgeving van de minderjarige (vader, moeder, stiefvader, stiefmoeder, broer, zus, grootvader, ...): naam, voornaam, adres (geen RRN, domicilie, verblijf), relatie tot de minderjarige, roepnaam, geboortjaar, jaar van overlijden(indien van toepassing), nationaliteit, verblijfsprocedure, werkstatus (student, werkende, andere bronnen van inkomsten), telefoon, e-mail, of deze persoon al dan niet ontvanger is van de documenten verstuurd aan de minderjarige;
- Identificatie van relevante betrokkenen in relatie tot de minderjarige (leerkracht, vriend(in), ...): naam, voornaam, adres (geen RRN, domicilie, verblijf), relatie tot de minderjarige, roepnaam, geboortjaar, jaar van overlijden(indien van toepassing), nationaliteit, verblijfsprocedure, werkstatus (student, werkende, andere bronnen van inkomsten), telefoon, e-mail, of deze persoon al dan niet ontvanger is van de documenten verstuurd aan de minderjarige.

¹³ Of na de minderjarigheid in het geval vermeld in artikel 18, §3, bepaalt dat de toegangspoort voor personen vanaf achttien jaar en tot maximaal 25 jaar kan beslissen over de voortzetting van de jeugdhulpverlening die voor de leeftijd van 18 jaar is aangevraagd.

- Identificatie van relevante hulpverleners, die meehelpen bij de samenstelling van de aanvraag tot niet-rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp: voorziening, naam, voornaam, adres voorziening, max. 2 telefoonnummers;
- Bevraging van de hulpbehoefte vanuit het perspectief van de aangemelde minderjarige, gezinsbetrokkene en/of andere betrokkenen (probleemstelling, positieve krachten, reeds verkregen hulp, ...). Er moet zowel aandacht geschonken worden aan de probleemgebieden als aan de context van de minderjarige. Zowel draaglast- als draagkrachtfactoren zijn essentieel bij het onderzoeken van de context = vraagverheldering uit A-document.

46. Via DOMINO OCJ: persoonsgegevens die worden meegedeeld door andere dan de betrokkenen:

- Schets van de problematiek volgens hulpverlener;
- Omschrijving van de verontrusting, motivering aanmelding;
- Schets van de hulpverleningsgeschiedenis vanuit het perspectief van de hulpverlener.

47. Via DOMINO OCJ: persoonsgegevens die worden meegedeeld door de betrokkenen (minderjarige, ouders, indien nodig, opvoedingsverantwoordelijken en leefomgeving van de minderjarige):

Als vermeld in artikel 76 van het ontwerpdecreet IJH kunnen de gemandateerde voorzieningen in sommige gevallen persoonsgegevens verwerken zonder voorafgaande instemming van de betrokkene. In het belang van de minderjarige kunnen de gemandateerde voorzieningen de persoonsgegevens verwerken zonder dat de betrokken minderjarige, zijn ouders en in voorkomend geval zijn opvoedingsverantwoordelijken daarvan onmiddellijk op de hoogte worden gebracht. Er worden dan ook in deze gevallen geen persoonsgegevens bij de betrokkenen bekomen.

- Andere identificatie van aangemelde minderjarige, niet beschikbaar in het rijksregister: verblijfsadres;
- Identificatie van wettelijke vertegenwoordiger(s) (ouders, voogd) en/of opvoedingsfiguur in relatie tot de minderjarige (opvoedingsverantwoordelijke);
- Identificatie van relevante gezinsbetrokkenen in relatie tot de minderjarige (vader, moeder, stiefvader, stiefmoeder, broer, zus, grootvader, ...);
- Identificatie van relevante betrokkenen in relatie tot de minderjarige (leerkracht, vriend(in), ...);
- Schets van de problematiek vanuit het perspectief van de cliënt en het cliëntstelsel;
- Schets van de hulpverleningsgeschiedenis;
- Visie van het cliëntstelsel op de aanmelding.

48. De gegevens van de individuele minderjarige worden bijgehouden in een elektronisch dossier. Artikel 72, §2, lid 3, van het ontwerpdecreet IJH, bepaalt dat het elektronisch dossier volgende gegevens bevat:

1° identificatiegegevens van de jeugdhulpaanbieder of ander persoon of toegangspoor die jeugdhulpverlening aanbiedt, die de minderjarige aanmeldt bij de toegangspoor, overeenkomstig artikel 20 van dit decreet,

2° de identificatiegegevens van de aangemelde minderjarige, zijn ouders of, in voorkomend geval, zijn opvoedingsverantwoordelijken en in voorkomend geval andere betrokkenen,

3° de gegevens die noodzakelijk zijn voor het realiseren door de toegangspoor van kwaliteitsvolle indicatiestelling;

4° het indicatiestellingsverslag,

5° de jeugdhulpverleningsbeslissing of het jeugdhulpverleningsvoorstel.

49. De mededeling van gecodeerde gegevens via INSISTO en Domino OCJ aan het agentschap Jongerenwelzijn en het departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin:

Het gaat om gegevens, vermeld in de randnummers 42-47, die in gecodeerde vorm ter beschikking worden gesteld voor wetenschappelijk onderzoek en voor beleidsdoeleinden.

50. De uitwisseling van gegevens gebeurt op basis van het Rijksregisternummer en andere gegevens uit het Rijksregister. De VTC heeft geen bevoegdheid ter zake. De aanvrager vermeldt hiertoe een aanvraag in te dienen bij het bevoegde sectorale comité. Wat betreft de gegevens die de gezondheid betreffen vermeldt de aanvrager dat hiertoe een aanvraag werd ingediend bij het sectoraal comité van de Sociale Zekerheid en van de Gezondheid, afdeling Gezondheid.

51. Op basis van de hierboven geanalyseerde elementen kunnen de gegevens worden beschouwd als relevant, evenredig en niet buitensporig voor de doeleinden, vermeld in randnummers 30-35.

B.2.2. Bewaringstermijn van de gegevens

52. Artikel 4, §1, 5°, WVP voorziet dat persoonsgegevens niet langer mogen worden bewaard dan noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of verder worden verwerkt.

53. De aanvraag verduidelijkt dat de persoonsgegevens, vermeld in randnummer 42-47, in het elektronisch dossier worden bewaard tot de betrokkene 50 jaar is (rekening houdend met het feit dat de jeugdhulp kan worden voortgezet tot de betrokkene 25 jaar is).

54. Ter verantwoording van voormelde bewaringstermijn, wijst de aanvrager er op dat de toegangspoort en het Ondersteuningscentrum Jeugdzorg mee beslissingen kunnen veroorzaken die zeer ingrijpend zijn in het leven van de betrokken minderjarigen. Deze hebben echter vaak weinig inzicht in de redenen van de beslissingen en/of situaties die aanleiding gaf tot de aanmelding. Bij ingrijpende levensgebeurtenissen wordt de stabiliteit en continuïteit van het zelf verstoord. Het gehanteerde wereldbeeld en het bijbehorende verhaal over iemands plaats in de wereld schiet dan tekort. Er ontstaat kortom de behoefte aan een narratieve reconstructie. Deze behoefte kan zich, zoals het agentschap Jongerenwelzijn in de praktijk vaststelt, nog jaren later manifesteren. Een belangrijke kern van de psychosociale belasting bij mensen met een verleden in de hulpverlening (vaak gepaard gaand met uithuisplaatsing) wordt gevormd door de breuk in het levensperspectief die men ervaart. Deze breuk vormt de aanleiding voor een proces van narratieve reconstructie, waarin men de visie op de gebeurtenissen bijstelt. In een proces van *emplotment* worden de gebeurtenissen op zo'n manier geconfigureerd en onderling verbonden, dat betekenisvolle structuren worden ontwikkeld. Bij het bestuderen van de processen die ertoe leiden dat delinquenten stoppen met het plegen van feiten (zogenaamde '*desistance*') is bovendien gebleken dat individuele, subjectieve, narratieve constructies die daders opbouwen rond (de betekenis van) bepaalde sleutelmomenten en veranderingen in hun leven in dit '*desistance*'-proces een essentiële onderliggende rol spelen. De aanvrager stelt dat het bijhouden van de

gegevens tot de cliënt 50 jaar wordt, voldoende kans biedt aan de cliënt om tot bedoeld proces van *employment* te komen.

55. Gelet op het voorgaande aanvaardt de VTC een bewaartermijn van de persoonsgegevens totdat de betrokkene 50 jaar is, doch acht het noodzakelijk dat bij gebreke aan specifiek kader de persoonsgegevens na het beëindigen van de jeugdhulp:

- uitsluitend op vraag van of met schriftelijke toestemming van de betrokkene worden meegedeeld, ook voor elke later gebruik van de persoonsgegevens. Daarnaast moet de betrokkene zijn toestemming op elk moment kunnen intrekken. De aanvrager is gehouden hiervoor in de nodige garanties te voorzien;
- gearhiveerd worden (ongeacht of dossiers onder elektronische of papieren vorm worden bewaard) en aldus niet meer kunnen gewijzigd worden en slechts op uiterst beperkte wijze toegankelijk zullen zijn (behoudens in gevallen waarin de betrokkene zijn schriftelijke toestemming geeft);
- geanonimiseerd worden bij overlijden van de betrokkene.

56. De voorwaarden vermeld in randnummer 55, gelden eveneens voor het gebruik van gecodeerde persoonsgegevens door het agentschap Jongerenwelzijn en door het departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin voor de doeleinden, vermeld in randnummers 33-35. De VTC bepaalt dat gebruik van gecodeerde gegevens enkel is toegelaten in het geval van longitudinaal onderzoek. In vele gevallen zullen voor beleidsdoeleinden anonieme gegevens volstaan.

B.2.3. Frequentie van de toegang en de duur van de machtiging

57. De gegevens zullen permanent worden geraadpleegd. Er zullen voortdurend nieuwe cliënten worden aangemeld en geregistreerd in het kader van integrale jeugdhulp.

58. De machtiging wordt gevraagd voor onbepaalde duur. De doelstellingen vermeld in randnummers 30-35 hebben geen einddatum.

59. De VTC kan akkoord gaan met de voorgestelde frequentie van toegang en de onbepaalde duur van de machtiging.

B.2.4. Bestemmingen en/of derden waaraan gegevens worden meegedeeld

60. De cliëntgegevens worden enkel gebruikt door volgende categorieën personen:

- de aanmelders: de voorzieningen of personen die jeugdhulpverlening aanbieden en een aanmelding doen bij de Intersectorale Toegangspoort (INSISTO) en/of bij de gemandateerde voorzieningen (DOMINO OCJ);
- de leden van het Team Indicatiestelling (onderdeel van de toegangspoort);
- de medewerkers van de gemandateerde voorzieningen, in deze beraadslaging dus enkel het Ondersteuningscentrum Jeugdhulp.

61. De aanvraag verduidelijkt dat individuele jeugdhulpaanbieders die een aanvraag indienen, enkel toegang hebben tot de dossiers van hun eigen cliënten. Medewerkers van voorzieningen die een aanvraag indienen hebben toegang tot de dossiers van hun eigen gebruikersgroep in de voorziening. Een gebruikersgroep wordt voorafgaandelijk in het kader van het gebruikers- en toegangsbeheer gedefinieerd in samenwerking met het eHealth-platform.

62. De jeugdhulpaanbieders zijn gebonden door het beroepsgeheim. Artikel 7 van het ontwerpdecreet IJH voorziet:

"Met behoud van de toepassing van artikel 72 tot en met 76, waaronder het gezamenlijk en gedeeld beroepsgeheim, zijn alle personen die hun medewerking verlenen aan de toepassing van dit decreet, gebonden door de geheimhoudingsplicht met betrekking tot de gegevens waarvan ze bij de uitoefening van hun opdracht kennis krijgen en die daarmee verband houden.

Elke overtreding van dit artikel wordt gestraft met gevangenisstraf van acht dagen tot zes maanden en met een geldboete van honderd euro tot vijfhonderd euro."

63. De VTC onderlijnt dat elk van bovenstaande actoren enkel toegang mogen hebben tot gegevens die ze nodig hebben in het kader van de uitoefening van hun functie.

B.3. TRANSPARANTIEBEGINSEL

(artikelen 4, §1, 1°, en 9 tot 15bis, WVP)

64. Artikel 9 WVP voorziet in een verplichting tot informatie van de betrokken personen van wie persoonsgegevens worden gebruikt.

65. In het kader van INSISTO, voorziet het ontwerpdecreet IJH in artikel 75 dat de betrokkene dient in te stemmen met de gegevensverwerking. De aanvraag vermeldt dat naar aanleiding hiervan de betrokkenen een informatiebrief zullen ontvangen met alle wettelijk vereiste informatie over de gegevensverwerking. De VTC bepaalt dat haar een kopie van deze informatiebrief wordt bezorgd.

66. Wat de gegevensverwerking in het kader van DOMINO OCJ betreft, verplicht het ontwerpdecreet IJH dat de betrokkenen in principe worden geïnformeerd over de aanmelding bij de gemandateerde voorzieningen. Ook hier bepaalt de VTC dat haar een kopie van deze informatiebrief wordt bezorgd.

67. In zoverre de verontruste situatie van de minderjarige in kwestie het zou vereisen, voorziet het ontwerpdecreet IJH dat in het kader van de aanmelding in DOMINO OCJ een in tijd uitgestelde of helemaal geen informatieverstrekking zal plaatsvinden. Art. 9, §2, tweede lid van de WVP voorziet inderdaad dat de verantwoordelijke voor de verwerking wordt vrijgesteld van kennisgeving voor wanneer de registratie of de

verstrekking van de persoonsgegevens verricht wordt met het oog op de toepassing van een bepaling voorgeschreven door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie.

68. De VTC gaat akkoord met deze informatieverstrekking.

B.4. BEVEILIGING

69. De VTC wijst de verantwoordelijke voor de verwerking op de verplichtingen van artikel 16 WVP en op de richtsnoeren informatieveiligheid¹⁴.

70. Het agentschap Jongerenwelzijn beschikt over een veiligheidsconsulent die gekend is bij de KSZ en het Rijksregister. Naar aanleiding van machtigingen bij de bevoegde sectorale comités werd het veiligheidsplan doorgelicht.

71. Het departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin dient de VTC nog de nodige informatie te bezorgen omtrent het beschikken over een veiligheidsconsulent en een veiligheidsplan.

72. De persoonsgegevens worden uitgewisseld via het eHealthplatform dat waarborgen biedt ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer. De aanvrager heeft hiertoe een machtigingsaanvraag ingediend bij het sectoraal comité Sociale Zekerheid en Gezondheid, afdeling Gezondheid.

IV. BESLUIT

73. De VTC machtigt het agentschap Jongerenwelzijn als verantwoordelijke voor de toepassing DOMINO OCJ, beperkt tot de gegevensverwerking door het Ondersteuningscentrum Jeugdzorg, voor de doeleinden, vermeld in de randnummers 30-32, en onder de voorwaarden vermeld in deze machtiging.

74. De VTC machtigt het agentschap Jongerenwelzijn als verantwoordelijke voor de verwerking voor de toepassing INSISTO voor de doeleinden, vermeld in de randnummers 30-32, en onder de voorwaarden vermeld in deze machtiging.

75. De VTC machtigt het agentschap Jongerenwelzijn en het departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin voor het verkrijgen van gecodeerde persoonsgegevens voor de doeleinden, vermeld in de randnummers 33-35, en onder de voorwaarden vermeld in deze machtiging.

¹⁴ http://www.privacycommission.be/sites/privacycommission/files/documents/richtsnoeren_informatiebeveiliging_0.pdf

76. Voor het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin treedt deze machtiging pas in werking na ontvangst door de VTC van het formulier evaluatie beveiliging, vermeld in randnummer 71.

77. De VTC bepaalt dat deze machtiging pas in werking treedt op het ogenblik dat het ontwerpdecreet betreffende de integrale jeugdhulp in werking is getreden.

78. Specifiek wijst de VTC op de voorwaarden inzake de bewaartermijn, vermeld in de randnummers 53-56.

79. De VTC bepaalt dat het agentschap Jongerenwelzijn haar een kopie bezorgt van de brieven ter kennisgeving aan de betrokkenen, vermeld in de randnummers 65-66.

De Voorzitter,
Willem Debeuckelaere